

Pemetreksedi syövän hoitoon

1. Yleistä

- Pemetreksedi on keuhkosyövän ja keuhkopussin syövän hoitoon tarkoitettu suonon sisäisesti annettava solunsalpaaja eli sytostaatti.
- Solunsalpaajat estävät eri tavoin syöpäsolujen kasvua tai jakautumista. Haittavaikutukset johtuvat lääkkeiden vaikutuksen kohdistumisesta myös terveisiin soluihin. Sivuvaikutukset vaihtelevat yksilöllisesti ja korjaantuvat yleensä ajan myötä solunsalpaajahoidon päättyttyä.

2. Hoidon toteutus

- Ennen jokaista hoitoa otetaan laboratoriotestit, tällä varmistetaan, että hoito on turvallista antaa
- Hoito annetaan hoitokeskuksessa yleensä 3 viikon välein tiputuksena suoneen,
- Yhden hoitokuurin kesto on 21 vuorokautta. Hoitopäivänä 1 annetaan syöpälääkehoito, ks. **Taulukko 1**.
- Hoito kestää noin 1 tunnin.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

Taulukko 1. Syöpälääkehoidon toteutus

PÄIVÄ	
1 VIIKKO ENNEN HOITOA.	Esilääkkeet: <ul style="list-style-type: none"> - B12-vitamiini (Cohemin) lihakseen, ja jatkossa aina 9 viikon välein - Foolihappo 1 mg, 0,5 tablettia päivässä, hoito jatkuu 30 vuorokautta viimeisen sytostaattihoidon loputtua
0	Oheislääkkeet: <ul style="list-style-type: none"> - Deksametasoni 4 mg 1 tabletti aamulla ja 1 illalla
1	Oheislääkkeet: <ul style="list-style-type: none"> - Deksametasoni 4 mg 1 tabletti aamulla - Ondansetroni 8 mg 1 tabletti 1 tunti ennen syöpähoitoa Syöpälääkehoito: <ul style="list-style-type: none"> - Pemetreksedi-tiputus 10 min. Oheislääkkeet: <ul style="list-style-type: none"> - Deksametasoni 4 mg 1 tabletti 1 illalla
2	Oheislääkkeet: <ul style="list-style-type: none"> - Deksametasoni 4 mg 1 tabletti aamulla ja 1 illalla.
19	Laboratoriokokeet
21	Kuuri loppuu
22=1	Mahdollinen seuraava lääketiputus-tiputus

- Tarvittaessa otettavia oheislääkkeitä
  - Närästyslääke (Somac) 1 tabletti kerran päivässä tarvittaessa
  - Ondansetroni 8 mg 1-2 tablettia päivässä tarvittaessa pahoinvointiin
  - Metoklopramidi 10 mg 1x1-3 tablettia tarvittaessa pahoinvointiin
- Tulehduskipulääkkeitä **ei saa** käyttää 5 päivää ennen ja 2 päivää hoidon jälkeen!

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

Sivuvaikutukset

- Muutamana päivänä hoidon jälkeen voi olla pahoinvointia, jota pystytään helpottamaan lääkkein.
- Veriarvojen muutokset voivat aiheuttaa mm. tulehduserkkyyttä.
- Limakalvojen kuivuminen saattaa aiheuttaa kirvelyä ja limakalvojen rikkoutumista sekä makuaisin muutoksia.
- Hiusten oheneminen
- Ripuli, ummetus
- Ihottuma/kutina

3. Yleistä syövän hoidosta

- Lääkäri tekee sinulle B-lausunnon Kelaan (130), jonka jälkeen saat uuden KELA-kortin. Näin saat syövän oheislääkkeet huomattavasti edullisemmin
- Solunsalpaajat estävät eri tavoin syöpäsolujen kasvua tai jakautumista. Haittavaikutukset johtuvat lääkkeiden vaikutuksen kohdistumisesta myös terveisiin soluihin. Sivuvaikutukset vaihtelevat yksilöllisesti ja korjaantuvat yleensä ajan myötä solunsalpaajahoidon päätyttyä.
- Solunsalpaajahoidot voivat lisätä uupumuksen ja väsymyksen tunnetta sekä aiheuttaa seksuaalista haluttomuutta.
- Liikunta ja päivittäinen ulkoilu on suositeltavaa aina voinnin salliessa.
- Hoitojen aikana voi viettää mahdollisimman normaalia elämää oman voinnin mukaan.
- Kerro voinnissasi tapahtuneista muutoksista ja mahdollisista sivuvaikutuksista sekä hoitajalle että lääkärille.
- Vältä alkoholin käyttöä. Asiasta voi keskustella vastaanotolla lääkärin kanssa.
- D-vitamiinin ja monivitamiinitabletin käyttö on sallittua useimpien hoitojen aikana. Muiden vitamiinien käyttö on usein suotavaa tauotta. Keskustele näistä vastaanotolla.
- Useimpien luontaistuotteiden mahdollisista yhteisvaikutuksista solunsalpaajien kanssa ei ole tutkittua tietoa. Tämän vuoksi näitä on suositeltavaa välttää hoitojen aikana. Keskustele tarvittaessa asiasta lääkärin kanssa.
- Juo (vettä ja/ tai mehua) riittävästi parina päivänä hoidon jälkeen (2 l/vrk).
- Pahoinvoinnin hoidossa on tärkeää, että otat sinulle määrätyt pahoinvoinnineläkkeet. Pienten aterioiden syöminen säännöllisesti sekä kylmät ruuat saattavat helpottaa pahoinvointia.
- Jos hoitoosi liittyy kortisoni, se voi aiheuttaa närästystä, jota voidaan estää ja hoitaa vatsansuojälääkkein. Kortisoni voi lisätä myös ruokahalua, piristää ja aiheuttaa unettomuutta, nostaa verensokeria ja aiheuttaa kasvojen punoitusta.
- Muista esittää lääkärin vastaanotolla sairasloma-, todistus- ja reseptiasiat.
- Saat tarvittaessa taksitodistuksen hoidon jälkeistä kotimatkaa varten.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Maija Peippo	Laatija: Ville Koistinen

4. Yhteystiedot

- Mikäli sinulle tulee kysyttävää hoidosta, tai hoito aiheuttaa haittavaikutuksia, ole yhteydessä keuhkosairauksien poliklinikalle arkisin kello 8-15.
  - Keuhkolääkehoitajan puhelin: **05 220 2435**
  - Sihteerin puhelin: **05 220 2403**
- Mikäli voitisi heikkeneä äkillisesti tai sinulle tulee kuumetta yli 38 astetta, hakeudu päivystykselliseen arvioon lähimpään päivystävään sairaalaan
- Hätätapauksissa soita 112.

Sijainti: Keuhkosairauksien poliklinikka	Hyväksytty pvm: 4.3.2024
Hyväksyjä: Majja Peippo	Laatija: Ville Koistinen